

- התובעים:**
1. תנ"צ (גימ') עו"ד יעקב גרוסמן ת.ז. 01056216-3
מרח' נחל דן 835, מכבים.
  2. רפ"ק (גימ') עו"ד בתיה גרייפמן ת.ז. 0741312-3
מרח' חניתה 9, כפר סבא.
  3. נצ"מ (גימ') עו"ד אבי (אברהם) טרר ת.ז. 00401175-5
מרח' סנפיר 9, קיסריה.
  4. נצ"מ (גימ') עו"ד דורון בית-נר ת.ז. 05025470-5
מושב הררית, ד.נ. משגב.
  5. תנ"צ (גימ') עו"ד ירחמיאל הלפרין ת.ז. 01060898-2
מרח' ירושלים 18, כרכור.
  6. ניצב (גימ') עו"ד זאב אבן חן ת.ז. 0701166-1
מרח' אהרוני 29, רחובות.
  7. תנ"צ (גימ') עו"ד יעקב שיבר ת.ז. 01070173-8
מרח' יגאל ידין 12ב', רעננה.
  8. גונדר מישנה (גימ') עו"ד משה זאבי ת.ז. 05061825-5
מרח' הבונים 54/40, מבשרת ציון

כולם ע"י ב"כ עוה"ד יואל רשף ו/או אברהם סגל
ו/או עדי ברוך
מרח' בן יהודה 42, תל-אביב/63807
טל. 03-5250258 ; פקס. 03-6293548

- נ ג ד -

הנתבעים: מדינת ישראל

1. משרד האוצר
רח' קפלן 1, ירושלים/91036
2. המשרד לביטחון פנים
קרית הממשלה, שיח ג'ראח, ירושלים/97200
3. משטרת ישראל
המטה הארצי, שיח ג'ראח, ירושלים/91906
4. שירות בתי הסוהר
נציבות שירות בתי הסוהר, ת.ד. 81 רמלה/72100

כתב תביעה (תובענה ייצוגית)

מהות התובענה: לפסק דין הצהרתי כי התובעים זכאים לתשלום תוספת הופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב וזאת רטרואקטיבית החל מהמועד בו הוחל תשלום זה בצה"ל בשנת 1987 ולא רק מ- 1.1.2005; ולצו עשה לעריכת תחשיב ולתשלום הפרשי שכר לכ"א מהתובעים לגבי תוספת הופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב, לכ"א רטרואקטיבית מתאריך זכאותו בתקופה שמשנת 1987 ועד 1.1.2005.

1. התובע 1 הינו עו"ד משפטן וקצין בגימלאות בדרגת תת ניצב, אשר עבד/שירת במשטרת ישראל מתאריך 18.4.1974 ועד לפרישתו לגימלאות ביום 1.11.1998. התובע 1 מקבל שכר כגימלאי ממשטרת ישראל הכולל רכיב של תוספת הופעה למשפטנים.
- התובעת 2 הינה עו"ד משפטנית וקצינה בגימלאות בדרגת רב פקד, אשר עבדה/שירתה במשטרת ישראל מתאריך מאי 1972 ועד לפרישתה לגימלאות ביום 1.7.1996. התובעת 2 מקבלת שכר כגימלאית ממשטרת ישראל הכולל רכיב של תוספת הופעה למשפטנים.
- התובע 3 הינו עו"ד משפטן וקצין בגימלאות בדרגת ניצב מישנה, אשר עבד/שירת במשטרת ישראל מתאריך 20.6.1974 ועד לפרישתו לגימלאות ביום 1.8.1998. התובע 3 מקבל שכר כגימלאי ממשטרת ישראל הכולל רכיב של תוספת הופעה למשפטנים.
- התובע 4 הינו עו"ד משפטן וקצין בגימלאות בדרגת ניצב מישנה, אשר עבד/שירת במשטרת ישראל משנת 1971 ועד לפרישתו לגימלאות ביום 1.10.2000. התובע 4 מקבל שכר כגימלאי ממשטרת ישראל הכולל רכיב של תוספת הופעה למשפטנים.
- התובע 5 הינו עו"ד משפטן וקצין בגימלאות בדרגת תת ניצב, אשר עבד/שירת במשטרת ישראל מתאריך יוני 1974 ועד לפרישתו לגימלאות ביום 2.2002. התובע 5 מקבל שכר כגימלאי ממשטרת ישראל הכולל רכיב של תוספת הופעה למשפטנים.
- התובע 6 הינו עו"ד משפטן וקצין בגימלאות בדרגת ניצב, אשר עבד/שירת במשטרת ישראל מתאריך 1.1.1976 ועד לפרישתו לגימלאות ביום 31.12.2000. התובע 6 מקבל שכר כגימלאי ממשטרת ישראל הכולל רכיב של תוספת הופעה למשפטנים.
- התובע 7 הינו עו"ד משפטן וקצין בגימלאות בדרגת תת ניצב, אשר עבד/שירת במשטרת ישראל מתאריך 1.10.1975 ועד לפרישתו לגימלאות ביום 31.7.2005. התובע 7 מקבל שכר כגימלאי ממשטרת ישראל הכולל רכיב של תוספת הופעה למשפטנים.
- התובע 8 הינו עו"ד משפטן וקצין בגימלאות בדרגת גונדר מישנה, אשר עבד/שירת בשירות בתי הסוהר מתאריך 1.4.1981 וכמשפטן מתאריך מרץ 2000 ועד לפרישתו לגימלאות ב – 31.9.2004. התובע 8 מקבל שכר כגימלאי משירות בתי הסוהר הכולל רכיב של תוספת הופעה למשפטנים.
2. ביום 4.2.1979 קיבלה ממשלת ישראל החלטה מס' 397 (ש/33) אשר הקנתה לשוטרים ולסוהרים זכות להשוואת שכר לשכר בצה"ל והטילה על ועדת המעקב, שהוקמה מכח אותה החלטה, "לעקוב אחר השינויים אשר יחולו בשכר בצה"ל, ולקבוע כיצד להחילם על השכר במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר."
- צילום ההחלטה הנ"ל מצורף לכתב זה, מסומן "א" ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו.

3. כב' בית הדין הארצי לעבודה התייחס להחלטת הממשלה הנ"ל ולועדת המעקב במס' פסקי דין: דב"ע מד/59 – 3 אברהם טרר ומשה מאוטנר – מדינת ישראל, פד"ע ט"ז, 32 (להלן – **פס"ד טרר**); דב"ע מה/3-77 יחזקאל גרשון ו-17 אחרים – מדינת ישראל, פד"ע י"ז, 377 (להלן – **פס"ד גרשון**); דב"ע נג/2-18 מנחם יחב – מדינת ישראל, (לא פורסם) (להלן – **פס"ד יחב**).

צילום פס"ד יחב מצורף לכתב זה, מסומן **"ב"** ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו.

4. בכל פסקי הדין הנ"ל קבע כב' ביה"ד הארצי כי החלטת הממשלה הנ"ל היא מקור הזכות של השוטרים והסוהרים להשוואת השכר לשכר בצה"ל, היא תקפה ומחייבת עד שתבוטל וכי ברור כי לדיבור **"שכר"** אין ליתן לו פירוש צר, הכולל את טבלת השכר בלבד, אלא את השכר על כל רכיביו ותוספותיו [ראה פס"ד גרשון, שם בעמ' 347 סעיף 2א) ו-ב) ובעמ' 349 פסקה ח)].

עפ"י החלטת הממשלה הנ"ל הוקמה כאמור ועדת מעקב שתפקידה וסמכותה (א) לעקוב אחר שינויים אשר יחולו בשכר בצה"ל ו- (ב) לקבוע כיצד להחילם על השכר במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר.

וכפי שנפסק:

"כיצד להחילם" נאמר, ולא – אם להחילם וממתי להחילם. דהיינו – יש להחילם בשינויים ענייניים המתחייבים, אך אין לוועדה שיקול דעת, מעבר לאמור בפסקה זו להחליט אילו תוספות תוחלנה ואילו לא, וממתי תוחל כל תוספת. " (פס"ד גרשון, שם בעמ' 352).

"משנקבע עקרון השוואה – פירושו כי השוואה תחייב ממועד תחולת התוספת בצה"ל ולא ממועד מאוחר יותר. כל תוצאה אחרת מבטלת את החלטת הממשלה על פיה תישמר השוואה בין שכר השוטרים לבין השכר בצה"ל". " (פס"ד גרשון, שם בעמ' 351, סעיף 6א) מול האות ב'). (ההדגשה שלי).

"על ועדת המעקב שעה שהיא קובעת כיצד להחיל תוספות שניתנו לאנשי צבא הקבע, לשקול שיקולים רלבנטיים ואותם בלבד" **[פס"ד גרשון, שם בעמ' 351 סעיף 6ב)]**;

ו- "שיקולים תקציביים הם שיקולים כבדי משקל, אך אינם רלבנטיים כלל ועיקר לענייננו". **[פס"ד גרשון, שם בעמ' 351 סעיף 6 ד ופס"ד יחב, שם בסוף סעיף 14 לפסק הדין]**.

5. לעניין **"תוספת הופעה למשפטנים"** המשולמת בצה"ל, קבעה ועדת המעקב, בישיבתה מיום 12.2.1980, כי תוספת ההופעה תשולם למשפטנים במשטרה בהתאם לקריטריונים המקובלים בצה"ל, ותוספת ההופעה הנ"ל זכתה להתייחסות כב' ביה"ד הארצי לעבודה והיא נשוא **פס"ד טרר ופס"ד יחב**.

צילום החלטת ועדת המעקב מיום 12.2.80 מצורפת לכתב זה, מסומנת **"ג"** ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו.

6. למשפטנים, פעילים וגימלאים, במשטרה ובשירות בתי הסוהר (והדבר גם נאמר ונקבע בפס"ד יחב, שם בסעיפים 10 ו-14 לפסה"ד) ובכלל זה למי מהתובעים שהיו זכאים אז לתוספת זו, שולמה תוספת הופעה החל מיום 1.4.1980 בשיעור של 10% והחל מ- 1.1.1988 שולמה למשפטנים במשטרה ובשירות בתי הסוהר תוספת הופעה כנהוג בצה"ל, בשיעור שהועמד אז על 20%. (כב' ביה"ד בפס"ד יחב ביטל את החלטת הועדה, שהקטינה את שיעור תוספת ההופעה לשוטרים לשיעור של 7% החל מאפריל 1983 ועד דצמבר 1987, והחזיר תוספת זו לשיעור של 10% רטרואקטיבית מיום ההפחתה אפריל 1983).

7. דא עקא, בשנת 2002, התגלה באקראי, להפתעתם של משפטנים במשטרה ובשירות בתי הסוהר ובכלל זה התובעים, כי בצה"ל, החל משנת 1987, תוספת ההופעה למשפטנים מחושבת ומשולמת בשיעור של 20% מרכיבי השכר של תוספת פו"מ, תוספת פעילות ותוספת השרות (להלן – **תוספת ההופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב**), בעוד שבמשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר היא המשיכה להיות מחושבת ומשולמת בשיעור של 20% מתוספת השרות בלבד.

8. כב' ביה"ד הארצי בפס"ד גרשון קבע כי "אחת מאושיות היסוד של ההגינות, או תום הלב, היא חובת גילוי העובדות החשובות לצד שכנגד לצורך מימוש זכויותיו. לענייננו – משהוענקו תוספות שכר בצה"ל, היה על המדינה, המשלמת את שכרם של אנשי הקבע בצה"ל, להביא עובדה זו לידיעת ועדת המעקב ולידיעת השוטרים, וזאת לאור החלטתה לשמור על השוואת השכר בין אותם שני סקטורים." (פס"ד גרשון, שם בעמ' 351 פיסקה 5.ג.).

9. במקרה דנן לא הובאה, לידיעת ועדת המעקב ולידיעת השוטרים והסוהרים, העובדה כי החל משנת 1987 מחושבת ומשולמת בצה"ל תוספת ההופעה בשיעור של 20% גם מתוספת פו"מ ומתוספת פעילות. הדבר כאמור התגלה למשטרה באקראי ובכך נהגה המדינה/האוצר שלא בתם לב ופגעה, שלא כדין ובניגוד לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, בזכות מוקנית של המשפטנים שבמשטרה ובשירות בתי הסוהר ובכלל זה התובעים לתוספת ההופעה כמקובל בצה"ל.

10. בתאריך 25.7.2002 פנתה נצי"מ דרורה רדליך, ראש היחידה לתכנון שכר במשטרת ישראל, במכתב אל הגב' גלית מדמוני ממוני משרד האוצר בבקשה לתקן את המעוות ולבצע השוואה באופן ההפעלה של תוספת ההופעה, אך לא נענתה ובתאריך 19.2.2003 פנה ניצב גבי גל, ראש אגף תכנון, ארגון, תקציבים ובקרה במשטרת ישראל, במכתב אל מר יובל רכלבסקי הממונה על השכר במשרד האוצר, בו קבע כי "הבקשה להשוואה צודקת ונתמכת ע"י מנכ"ל המשרד לבטחון פנים" וכי יש להוסיף לבסיס החישוב של תוספת ההופעה במשטרה גם את הרכיבים של תוספת פו"מ ותוספת פעילות, אך גם הוא לא נענה ולא תוקנה ההשוואה של תוספת ההופעה למשפטנים שוטרים וסוהרים לזו המקובלת בצה"ל, כך שהיא תחושב גם מהרכיבים של תוספת פו"מ ותוספת פעילות.

צילומי מכתביהם הנ"ל של נצי"מ דרורה רדליך ושל ניצב גבי גל, מצורפים לכתב זה, מסומנים כסדרם "1/ד" ו- "2/ד" ומהווים חלק בלתי נפרד ממנו.

11. בתאריך 10.6.03 שלחו התובעים 5 ו- 6, תנ"צ (גימ') עו"ד ירחמיאל הלפרין וניצב (גימ') עו"ד זאב אבן חן, מכתב אל מר יובל רכלבסקי, הממונה על השכר משרד האוצר, בדרישה לביצוע ההשוואה של בסיס חישוב תוספת ההופעה למשפטנים במלואה למקובל בצה"ל וזאת רטרואקטיבית משנת 1987, ורק לאחר ששלחו מכתב תזכורת זכו למכתב תשובה מהגב' עפרה ברטוב, סגנית בכירה לממונה על השכר במשרד האוצר, הנושא תאריך 8.7.2003 ולפיה החלה בדיקה בנושא הבסיס לחישוב בצה"ל של תוספת ההופעה למשפטנים וכשתושלם הבדיקה תודיע למשטרה על הממצאים ועל דרכי הפעולה. לדברי הגב' עפרה ברטוב קיים ספק אם תוספת ההופעה בצה"ל, על בסיס החישוב הקיים בצה"ל מאז 1987, ניתן בסמכות וכחוק, כך ממש!!

צילומי מכתביהם הנ"ל של עו"ד זאב אבן חן ועו"ד ירחמיאל הלפרין ומכתב תשובתה של הגב' עפרה ברטוב מצורפים לכתב זה, מסומנים כסדרם "1/ה", "2/ה" ו- "3/ה" ומהווים חלק בלתי נפרד ממנו.

12. מאז מכתבה הנ"ל של הגב' עפרה ברטוב חלפו חודשים רבים נוספים ובניגוד לכל כללי הסדר, משטר תקין וההגינות לא נעשה דבר וננקטה סחבת ומשיכת זמן ללא כל הצדקה.

13. עם כל הכבוד אין "סחבת" שכזו בגדר התנהגות בתם לב ודרך מקובלת, זו התנהגות בלתי ראויה ולא תתכן התייחסות והתנהגות שכזו לזכויות מוקנות של השוטרים והסוהרים, בפרט לאור העובדה שזכות ההתאגדות שלהם כארגון עובדים נשללה ע"י החוק, וכדברי כב' ביה"ד הארצי לעבודה בפס"ד גרשון, יחסי עובד-מעביד מחייבים את המעביד לנהוג "בדרך העולה מחובת הדאגה לרווחת העובד.. וחובת ההגינות... שני אלה הם אף מעבר לחובת "קיום בתום לב" .... האמור יפה ליחסי עובד-מעביד בכלל, ועל אחת כמה וכמה לאותם יחסים שבהם נשללה מן העובדים, מכח חוק, זכות ההתארגנות". (פס"ד גרשון, שם בעמ' 350, סעיף 5.5ב), אותיות ג-ד).

ובהמשך, בענין תום הלב הנדרש בקשר להתנהגות ראויה לביצועה של זכות קיימת, ציטט כב' ביה"ד את דברי כב' ביהמ"ש העליון היפים גם לענייננו ולפיהם "כאן הדרישה היא להתנהגות שתיעשה ביושר, בהגינות ובאמון ביחסים שבין בעלי החוזה, בינם לבין עצמם". (פס"ד גרשון, שם בעמ' 350 בסעיף 5.5ב) מול האות ז').

14. מאז שנת 1987 ועד למכתבה של הגב' ברטוב (נספח ה/3) חלפו כבר כ- 16 שנה בהן בסיס החישוב של תוספת ההופעה למשפטנים בצה"ל נעשה גם על תוספת פו"מ ועל תוספת פעילות. כיום לא יתכן לטעון לספק חוקיות, מה גם שמאז שהתגלה הדבר ע"י המשטרה, בשנת 2002, לא דרש האוצר ולא עשה דבר לביטול בסיס החישוב הנהוג בצה"ל, כך שלא יחול עוד על תוספת פו"מ ועל תוספת פעילות ולא רק שלא דרש מצה"ל את ביטול בסיס החישוב והחזר כספים מהמשפטנים בצה"ל, אלא גם לא עשה דבר להפסקת תשלום תוספת ההופעה בצה"ל על בסיס חישוב בלתי חוקי כביכול. המשפטנים בצה"ל המשיכו וממשיכים לקבל עד עצם היום הזה את תוספת ההופעה על בסיס החישוב כפי שהיה מאז 1987.

15. התובעים הם עורכי דין משפטנים המקבלים תוספת הופעה ולהם, יחד עם עמיתיהם המשפטנים האחרים שבמשטרה ובשירות בתי הסוהר, זכות מוקנית לתוספת הופעה בהשוואה מלאה למקובל בצה"ל, היינו לתוספת הופעה שתחושב גם מהרכיבים של תוספת פו"מ ותוספת פעילות ולא רק מהרכיב של תוספת שירות וזאת רטרואקטיבית משנת 1987, הוא מועד התשלום בצה"ל של תוספת הופעה גם לפי רכיבים אלה.

16. כאמור, ועדת המעקב קבעה בישיבתה מיום 12.2.1980 כי תוספת ההופעה תשולם למשפטנים במשטרה בהתאם למקובל בצה"ל, ועם החלטה זו הפכה זכותם של השוטרים – המשפטנים, לתוספת הופעה למשפטנים, לזכות בשלה (פס"ד יהב סעיף 14 לפסה"ד).

ועדת המעקב קבעה את העיקרון, את עצם הזכות ובצדק לא נכנסה ולא התייחסה לבסיס החישוב, שהרי דבר זה הוא עניין טכני חשבונאי בלבד, שעל אנשי הכספים לעשותו.

מאז 1987 מקובל בצה"ל כי החישוב של תוספת ההופעה נעשה באחוז מהרכיבים של תוספת פו"מ, תוספת פעילות ותוספת שירות וביצוע התחשיב הוא איפוא עניין חשבונאי בלבד ואין צורך, לעניין זה, בהחלטה נוספת או באישור נוסף של ועדת המעקב.

17. בתאריך 26.1.04 שלח ב"כ התובעים הח"מ מכתב דרישה למשיבים לתשלום תוספת הופעה למשפטנים – השוואה בין צה"ל למשטרה ושבי"ס לגבי כל הרכיבים וזאת רטרואקטיבית משנת 1987, וקיבל מכתבי תשובה ממשטרת ישראל הנושאים תאריכים 1.2.04 ו- 8.2.04 כי פנייתו בטיפול ובירור.

צילומי מכתב ב"כ התובעים מיום 26.1.04 ומכתבי התשובות ממשטרת ישראל מיום 1.2.04 ו- 8.2.04, מצורפים לכתב זה, מסומנים כסדרם "1/ו", "2/ו" ו- "3/ו" ומהווים חלק בלתי נפרד ממנו.

18. בתאריך 7.3.04 קיבל ב"כ התובעים מכתב תשובה מהגב' אורנה גייל, יועצת משפטית לאגף השכר והסכמי עבודה, משרד האוצר, האגף לשכר והסכמי עבודה, הנושא תאריך 24.2.04 ולפיו, לדבריה, בשלב זה קיים חשד לכאורה כי בסיס התוספת על פיו משולמת התוספת בצה"ל אינו באישור הגורמים המוסמכים ויתכן וניתנו בטעות ו/או בחוסר סמכות והענין כולו נמצא בבירור בצה"ל.

צילום מכתבה של הגב' גייל מיום 24.2.04 מצורף לכתב זה, מסומן "ז" ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו.

19. בתאריך 28.4.04, משחלפו למעלה מחודשיים נוספים ללא תשובה, שלח ב"כ התובעים הח"מ מכתב נוסף לגב' אורנה גייל, יועצת משפטית לאגף השכר והסכמי עבודה, משרד האוצר, ובו ציין כי הזמן שחלף הינו די והותר ויש להפסיק את ההמתנה ולשלם לאלתר את אותה תוספת המשולמת בצה"ל גם למשפטני המשטרה ושרות בתי הסוהר. על כך קיבל מכתב תשובה מהגב' אורנה גייל הנושא תאריך 5.5.04, כי הבירור טרם הסתיים וכי "בירור זה אינו פשוט כלל ועיקר".

צילומי מכתב ב"כ התובעים מיום 28.4.04 ומכתב התשובה של הגב' אורנה גייל מיום 5.5.04, מצורפים לכתב זה, מסומנים כסדרם "ח/1" ו- "ח/2" ומהווים חלק בלתי נפרד ממנו.

20. בתאריך 13.5.04 קיבל ב"כ התובעים מכתב ממשטרת ישראל, נצי"מ מוטי יונה, ראש יח' תכנון שכר, הנושא תאריך 4.5.04, לפיו משטרת ישראל עודכנה ע"י משרד האוצר כי צה"ל סיים את בדיקותיו בנושא וכי סיום הבירור עם צה"ל יסתיים בפגישה המתוכננת בנושא בין הממונה על השכר ובין הפצ"ר.

צילום המכתב הנ"ל מצורף לכתב זה, מסומן "ט" ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו.

21. בתאריך 10.6.04 התקשרה עו"ד מגי בר מיחידת הממונה על השכר במשרד האוצר, טלפונית אל ב"כ התובעים הח"מ ומסרה לו בשם הגב' אורנה גייל כי קיבלו תשובה מצה"ל לפיה תוספת ההופעה למשפטנים על הבסיס הרחב שהם משלמים הינו נכון וכדין. עתה, לדבריה, הם לומדים את החומר שקיבלו מצה"ל ומקווים לסיים בקרוב.

22. בתאריך 23.9.04 שלחה עו"ד חנה קלר (אורנשטיין), יועצת המשפטית של המשרד לביטחון פנים, מכתב ובו הודיעה כי עו"ד מגי בר מיחידת הממונה על השכר במשרד האוצר הביאה לידיעתה כי החל מ- 1.1.05 תשולם תוספת הופעה למשפטנים בהתאם לבסיס הרחב הנהוג בצה"ל וכי באשר לדרישה כי התשלום יהיה רטרואקטיבית מהמועד בו הוחל בצה"ל (1987), טרם הוחלט באוצר כיצד לנהוג.

צילום מכתבה של היועצת המשפטית עו"ד חנה קלר מצורף לכתב זה, מסומן "י" ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו.

23. מאז התנהלו בענין שיחות טלפוניות רבות בין ב"כ התובעים הח"מ לבין הגב' אורנה גייל, היועצת המשפטית לאגף השכר והסכמי עבודה, משרד האוצר.
- בתאריך 12.1.05 התקשרה הגב' אורנה גייל לב"כ התובעים הח"מ ומסרה לו כי ב- 2.1.05 התקיימה ישיבה של נציגי האוצר, צה"ל, משטרת ישראל ושירות בתי הסוהר. צה"ל טען כי שילם כדין את תוספת המשפטנים עפ"י הבסיס הרחב ואילו האוצר בדיעה שאין זה כך, אך האוצר מעונין בהסדר לפיו תוספת המשפטנים במשטרה ובשירות בתי הסוהר תשולם אף היא עפ"י הבסיס הרחב, אך זאת רק מעתה ואילך ורק למשפטנים המשרתים או ששירתו במשטרה ושירות בתי הסוהר עד לאותו יום להבדיל ממשפטנים שיתחילו לשרת עתה. אשר לתשלומים ששילם צה"ל למשפטנים שלו בעבר מאז שנת 1987 ועד היום, הם לא ייתבעו להחזירם.
- ב"כ התובעים הח"מ טען כי המדובר באפליה פסולה ושלא כדין.
- מאז חלפו עוד מס' חודשים וב- 19.5.05 התבשר ב"כ התובעים ע"י הגב' אורנה גייל כי ההסדר הנ"ל אושר ונחתם.
24. בתאריך 21.6.05 התכנסה ועדת המעקב והחליטה על הרחבת הבסיס לתשלום תוספת הופעה למשפטנים במשטרת ישראל ושירות בתי הסוהר, אך זאת החל מ- 1.1.05 ורק עבור שוטרים וסוהרים קיימים עד לאותו תאריך, להבדיל משוטרים וסוהרים חדשים.
- צילום החלטת ועדת המעקב מיום 21.6.05 מצורף לכתב זה, מסומן **"יא"** ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו.
25. לאור ההחלטה לשלם למשפטנים שבמשטרת ישראל ושירות בתי הסוהר תוספת הופעה למשפטנים עפ"י הבסיס הרחב רק מיום 1.1.05 ואילך ולא רטרואקטיבית משנת 1987 (מאז תחילת התשלום עפ"י הבסיס הרחב בצה"ל), שלח ב"כ התובעים הח"מ, בתאריך 22.8.05, מכתב לגב' אורנה גייל, היועצת המשפטית לאגף השכר והסכמי העבודה, משרד האוצר בדרישה לתשלום תוספת המשפטנים עפ"י הבסיס הרחב משנת 1987 ואילך.
- בתאריך 14.9.05 קיבל ב"כ התובעים הח"מ מכתב תשובה מהגב' אורנה גייל לפיו תשלום תוספת ההופעה למשפטנים בצה"ל לפי הבסיס הרחב בתקופה שהחל משנת 1987 ועד ל- 1.1.05 (מועד אישור הבסיס הרחב למשפטנים קיימים) נעשה ללא אישור האוצר ולפיכך בחוסר סמכות ואשר על כן אין בתשלום ההופעה לפי הבסיס הרחב בתקופה הנ"ל כדי להצמיח זכויות כלשהן למשפטנים, לא אלה שבצה"ל ולא כל שכן לאלה שבמשטרה ובשירות בתי הסוהר ואשר על כן הדרישה לתשלום הפרשים רטרואקטיבית משנת 1987 נדחית.
- יחד עם זאת, בהגינותה הרבה, ציינה הגב' אורנה גייל כי קיימת "אי בהירות בענין המקור להרחבת הבסיס" שנעשה ע"י צה"ל מאז 1987 ועד ל- 1.1.05.
- צילומי מכתב ב"כ התובעים עו"ד רשף מיום 22.8.05 ומכתב תשובה של הגב' אורנה גייל מ- 14.9.05 מצורפים לכתב זה, מסומנים כסדרם **"יב/1" ו- "יב/2"** ומהווים חלק בלתי נפרד ממנו.

26. בתאריך 6.10.05, בתגובה למכתבה של הגב' אורנה גייל מיום 14.9.05 (נספח יב/2 לעיל) נתנה עו"ד רחל לוי-בציה, עוזרת ליועצת המשפטית של משטרת ישראל, חוות דעת משפטית לפיה גם אם התשלום שנעשה בצה"ל לפי הבסיס הרחב, לתקופה האמורה משנת 1987 ועד 1.1.05 נעשה ללא אישור משרד האוצר ולכן תוך חריגה מסמכות, הרי משלא ראה משרד האוצר להפסיק את התשלום לפי הבסיס הרחב אלא הותירו על כנו למשפטנים קיימים בצה"ל והחילו גם על משפטנים קיימים במשטרה ובשב"ס וזאת רטרואקטיבית מיום 1.1.05, בכך, לדעתה, ניתן "אישור בדיעבד לתשלום כפי שבוצע ע"י צה"ל – לפי הבסיס הרחב – לגבי משפטנים קיימים בצה"ל, במשטרה ובשב"ס".

ובנסיבות אלה בהתאם לפסק דין גרשון, פד"ע י"ז, 337 בעמ' 342 – 251 :

"... טענת המדינה על פיה שולמה מלכתחילה תוספת .... בצה"ל "ללא אישור", לא תוכל לעמוד ... משלא הפסיקה הממשלה תשלום תוספת ... ואישרה אותה בדיעבד – תופס ומחייב האישור אף לגבי השוטרים, וממועד התחילה לגבי אנשי הקבע".

לדעתה יש, איפוא, בסיס לתביעה משפטית לתשלום תוספת ההופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב רטרואקטיבית מאז שנת 1987 מועד שבו שולמה בצה"ל התוספת לפי הבסיס הרחב.

צילום חוות הדעת המשפטית הנ"ל של עו"ד רחל לוי-בציה, מצורף לכתב זה, מסומן "יג" ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו.

27. בתאריך 8.5.06 שלח המפקח הכללי של משטרת ישראל, רב ניצב משה קראדי, מכתב אל מנכ"ל המשרד לביטחון פנים, לפיו, בהסתמך על עמדתה המשפטית של עו"ד רחל לוי-בציה (נספח יג' לעיל), החלטת ועדת המעקב שמיום 21.6.05, לפיה תשלום תוספת המשפטנים לפי הבסיס הרחב תשולם רק מיום 1.1.05 ואילך, פוגעת בעקרון ההשוואה לצה"ל שנקבע בהחלטת הממשלה ש/33 שמיום 22.1.1978, ואשר על כן הוא מבקש להקדים פניה אל היועץ המשפטי לממשלה שיכריע בין עמדת האוצר לבין עמדת משטרת ישראל בענין זה.

צילום מכתבו הנ"ל של מפכ"ל המשטרה, מצורף לכתב זה, מסומן "יד" ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו.

28. עם כל הכבוד, אליבא צה"ל, אין כל חריגה מסמכות בתשלום תוספת המשפטנים לפי הבסיס הרחב. צה"ל שילם למשפטנים שלו מאז שנת 1987 ועד ליום 1.1.05 ועל כל פנים אין המדובר בסכומים של מה בכך ומשרד האוצר ידע או היה חייב לדעת על ביצוע התשלום לא אישורו ומששתק ולא עצר את התשלומים, הרי שבכך הכשיר את התשלומים לפי הבסיס הרחב והוא מנוע, איפוא, מלטעון כיום כנגד חוקיות התשלומים.

29. גם אם נניח כי האוצר לא היה מודע לכך כי תשלום תוספת ההופעה בצה"ל נעשה לפי בסיס רחב יותר, הרי בחודש יולי 2002 הדבר כבר היה ידוע לו (ראה מכתבה של הגב' אורנה גייל מיום 24.2.04, נספח ז' לעיל) ואף על פי כן לא הפסיקו את המשך התשלומים ואף לא ביקשו החזר כלשהוא של התשלומים ששולמו כביכול שלא כדין למשפטנים בצה"ל ובכך הכשירו בדיעבד לצה"ל את התוספת לפי הבסיס הרחב.

30. זאת ועוד, ההחלטה של האוצר משנת 2005, שלא להפסיק את תוספת המשפטנים לפי הבסיס הרחב ולא לדרוש את החזר התשלומים ששולמו בצה"ל לכאורה בחוסר סמכות, מהווה אף היא כשלעצמה אישור בדיעבד לצה"ל, וכפי שנפסק בפס"ד גרשון, פד"ע יז' 337 סוף עמוד 351 ותחילת עמ' 352:

"משלא הפסיקה הממשלה את תשלום תוספת הרה ארגון ואישרה אותה בדיעבד – תופס ומחייב האישור אף לגבי השוטרים וממועד התחילה לגבי אנשי צבא הקבע".

31. עם כל הכבוד, ועדת המעקב לא היתה מוסמכת להחליט כי תוספת המשפטנים לפי הבסיס הרחב תשולם רטרואקטיבית רק מיום 1.1.05 ואילך. עפ"י החלטת ממשלת ישראל מיום 4.2.79, החלטה מס' 397 (ש/33), ועדת המעקב הוקמה לעקוב אחר שינויים אשר יחולו בשכר בצה"ל ולקבוע כיצד להחילם במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר ולא אם להחילם וממתי להחילם.

וכפי שנפסק לענין זה ע"י כב' ביה"ד הארצי לעבודה, בפס"ד גרשון:

"כיצד להחילם" נאמר ולא – אם להחילם וממתי להחילם. דהיינו – יש להחילם בשינויים ענייניים המתחייבים, אך אין לועדה שיקול דעת, מעבר לאמור בפיסקה זו, להחליט אילו תוספת תוחלנה ואילו לא, וממתי תוחל כל תוספת" (דב"ע מה/3-77 יחזקאל גרון ואח' – מדינת ישראל, פד"ע יז' 377 בעמ' 352, בין האותיות א-ב).

32. ועדת המעקב בהחלטה מיום 12.2.80 קבעה כי תוספת ההופעה תשולם למשפטנים במשטרה ובשירות בתי הסוהר בהתאם למקובל בצה"ל ועם החלטה זו הפכה זכותם של המשפטנים במשטרה ובשירות בתי הסוהר, לתוספת הופעה למשפטנים, לזכות בשלה.
(פסק דין יחב, דב"ע נג/18-2, לא פורסם, צורף כנספח ב' לעיל וראה שם בעמ' 14 לפסק הדין).

33. ועדת המעקב קבעה, בהחלטה הנ"ל שמיום 12.2.80, כי תוספת ההופעה למשפטנים תשולם למשפטנים במשטרה ובשירות בתי הסוהר לפי המקובל בצה"ל. משנת 1987 המקובל בצה"ל היה והינו לפי הבסיס הרחב ואשר על כן גם המשפטנים במשטרה ובשירות בתי הסוהר היו זכאים משנת 1987 ואילך לקבל תשלום של תוספת ההופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב.

34. החלטת ועדת המעקב מיום 12.2.80 היא מספקת לענין תשלום התוספת לפי הבסיס הרחב ולא היה צורך בכל החלטה נוספת של ועדת המעקב, אך בכל מקרה גם אם היה צורך בהחלטה נוספת שניתנה ב-21.6.05, אזי אין כאמור לועדת המעקב שיקול דעת להחליט ממתי תוחל התוספת עפ"י הבסיס הרחב והיה עליה, איפוא, להרחיב את הבסיס לתשלום התוספת מהיום שבו הוחל בצה"ל התשלום עפ"י הבסיס הרחב, דהיינו משנת 1987. הקביעה כי התוספת לפי הבסיס הרחב תחול מ-1.1.05 בלבד היא מפלה ושרירותית ואין לה כל בסיס, לא מעשי ולא חוקי.

35. צה"ל משלם למשפטנים שלו תוספת הופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב כבר משנת 1987 ולאור החלטת הממשלה משנת 1979 (ש/33), אשר הקנתה לשוטרים ולאנשי שירות בתי הסוהר זכות להשוואה לשכר בצה"ל והחלטת ועדת המעקב מיום 12.2.80, בדבר תשלום תוספת ההופעה למשפטנים שבמשטרה ובשירות בתי הסוהר בהתאם לקריטריונים המקובלים בצה"ל, יש למשפטנים במשטרה ובשירות בתי הסוהר זכות מוקנית לקבלת תוספת ההופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב מהיום שבו הונהג תשלום זה לפי הבסיס הרחב בצה"ל, דהיינו משנת 1987 ואילך.

- כל קביעה אחרת נוגדת את זכותם המוקנית, מהווה הפליה פסולה ובלתי חוקית ואין לה כל תוקף.
36. מאז שנת 1987 ועד היום חלפו כ- 20 שנה, אך לא חלה התיישנות לגבי חלק מתקופה זו שמעבר ל- 7 שנים וזאת הואיל והעובדה המהווה את עילת התובענה, דהיינו העובדה כי תשלום תוספת למשפטנים בצה"ל נעשה לפי הבסיס הרחב, נודעה באקראי למשטרת ישראל ובכלל זה לתובעים רק בשנת 2002. (ראה מכתבו של ניצב גבי גל מיום 19.2.03, נספח ד/2 שלעיל והן סעיף 1 למכתבה של הגבי אורנשטיין מיום 24.2.04, נספח ז' לעיל). עובדה זו היתה בגדר "נעלם" מסיבות שלא היו תלויות בתובעים ושלא היו יכולים בכלל ובכל מצב למנוע אותן ואשר על כן, בהתאם להוראת סעיף 8 לחוק ההתיישנות, התשי"ח-1958, מתחילה תקופת ההתיישנות מהיום שבו נודעה העובדה הנ"ל לתובעים, היינו משנת 2002.
37. בהתאם להחלטת ועדת המעקב מיום 21.6.05 (נספח י"א לעיל), שולמה לתובעים ולכל קבוצת המשפטנים, פעילים וגימלאים, שבמשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר, במשכורת חודש יוני 2005, תוספת ההופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב וזאת הן עבור החודש השוטף 6/05 והן הפרשים רטרואקטיבית מיום 1.1.05. מאז חודש 6/05 ואילך משולמת מדי חודש בחודשו תוספת ההופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב.
38. לתובעים ולכל יתר המשפטנים, פעילים וגימלאים, שבמשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר זכות מוקנית לקבלת תוספת הופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב וזאת מהיום שתוספת זו לפי הבסיס הרחב החלה להיות משולמת בצה"ל, היינו משנת 1987 ואילך ולא רק מיום 1.1.05 ואילך והם זכאים לסעדים המבוקשים בסעיף 39 שלהלן.
39. אשר על כן מתבקש כב' בית הדין:
- א. להצהיר כי התובעים זכאים לקבלת תשלום תוספת הופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב כנהוג בצה"ל וזאת רטרואקטיבית משנת 1987 ואילך.
- ב. להורות לנתבעים לערוך תחשיב ולשלם לכ"א מהתובעים את הפרשי השכר המגיעים לו בגין תוספת ההופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב וזאת רטרואקטיבית משנת 1987 ועד 31.12.04 ולגבי מי מהתובעים שהחל כמשפטן בתאריך מאוחר יותר, אזי לגביו – מהתאריך המאוחר יותר ועד 31.12.04, והכל בצירוף הפרשי הצמדה וריבית.
40. לבית דין נכבד זה הסמכות המקומית והעניינית לדון בתביעה זו.
41. אשר על כן מתבקש כב' בית הדין לזמן את הנתבעים לדין, וליתן פסק דין כמבוקש בסעיף 39 לעיל ולחייב את הנתבעים בתשלום הוצאות ושכ"ט עו"ד + מע"מ.

יואל רשף, עו"ד
ב"כ התובעים